

La fantasia heroica d'en William Morris

Immaculada Fontanals

Q

uan ha fet un segle de la mort de l'escriptor pre-rafaelita William Morris (1834-1896), L'Ateneu Barcelonès i l'editorial Laertes li han rendit un homenatge tot publicant dues narracions curtes ("Ales d'or" i "Un somni"), aplegades en un sol volum: *Fantasia Heroica*, precedides per un estudi introductori de Mariàngela Cerdà.

L'escriptor va encarnar l'ideal pre-rafaelita de l'artesà, artista i poeta en una sola persona. El seu caràcter polifacètic el portà també a introduir-se activament en el socialisme més incipient.

William Morris, un gegant del segle XIX, un geni comparable a una personalitat del Renaixement perquè els seus interessos s'estenen a una àmplia esfera d'activitats: pintor, escriptor, col·leccionista, empresari, esteta...; encarna la segona etapa d'aquella confraria artística pre-rafaelita ("Pre-Raphaelite Brotherhood"), fundada a Londres l'any 1828, és també pioner del moviment dels "Arts and Crafts" (Arts i oficis) i fins i tot és, potser, el dissenyador més cèlebre de la nostra història.

El grup de pre-rafaelites encapçalat pel pintor-poeta Dante Gabriel Rossetti, juntament amb el prestigiós crític John Ruskin, van ser els protagonistes d'una "revolució" cultural i artística basada en el culte a la natura, la bellesa i la devoció de l'art, d'un art total.

A Morris li devem el redescobriments de l'esperit medieval com a passat mític i el somni d'un futur millor; li devem la reivindicació de l'arquitectura gòtica, la integració de les arts, les ciutats-jardí, la dignificació del treball, de l'habitatge i la

modernització de l'artesania i del disseny.

Els pre-rafaelites exhumen el passat medieval, amb els seus ideals i creacions, contra l'academicisme i la industrialització galopant, tot predicant el culte a la natura –estètica i ètica– i la religió de l'art: unes propostes que avui despertem especial interès, relacionat amb un important rediviu del fenomen modernista al tombant de segle a Catalunya.

Ales d'or i *Un somni*, són dues narracions que Morris publicà als vint-i-dos anys. Tots dos relats contenen els elements propis del medievalisme: cavalleria, onirisme, passió per l'amor i pel passat; i evolucionen a partir del recorregut dels personatges per un somni o un viatge.

Lionel de les ales d'or, hereta una armadura màgica, gràcies a la qual entrarà a formar part de la cort reial. Mentrestant, amb les proves que el nomenament de cavaller suposa, Lionel

s'enamora de la filla del rei. El segon relat constitueix la narració d'un somni en què el protagonista explica un conte fantàstic en el qual es troba implicat ell mateix. L'argument principal ja no són les cavalleries, sinó les forces de la natura, més especialment la força del vent que farà envellir els personatges d'aquesta història d'una manera vertiginosa.

Mariàngela Cerdà, capdavantera al nostre país en l'estudi dels aspectes literaris i simbòlics dels pre-rafaelites anglo-catalans, ens presenta, en la seva introducció, un petit estudi de l'autor anglès amb motiu del centenari de la seva mort.

MORRIS, WILLIAM.
Fantasia heroica
(*Heroic Fantasy*).
Traducció de
Mariàngela Cerdà.
Editorial Laertes.
Barcelona, 1996.

